

Onderzoek naar subsidiebeleid

Rekenkamercommissie Gemert-Bakel en Laarbeek

➤ Voor de gemeenteraad van Laarbeek

PARTNERS⁺PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

Joost Gerrits Msc

Datum: 28 mei 2019

Introductie

- Rol en ambitie Rekenkamercommissie
- Waarom dit onderzoek?
- Inzicht met accent op vooruitkijken

Conclusies

Filosofie en typering huidig subsidiebeleid

- Uitgangspunt is: 'bouwen op vertrouwen'. Dit past bij de sterke sociale cohesie binnen de gemeenschap (ons-kent-ons).
- De subsidieontvangers waarderen de samenwerking met de gemeente
- Vrijwilligersorganisaties: subsidie = smeermiddel voor de samenleving
- Professionele organisaties: subsidie gericht op het realiseren van maatschappelijke opgaven. Niet altijd is duidelijk of er sprake is van inkoop of van subsidiëring

Formuleren van beleidsdoelen

- De doelen in het Laarbeek WMO Beleidsplan 2015-2018 zijn het meest concreet en uitgewerkt.
- De gestelde doelen zijn specifiek, waardoor het duidelijk is wat de doelen beogen. De doelen zijn matig meetbaar (het is niet duidelijk wat de norm of indicator is) en tijdsgebonden (het is niet duidelijk wanneer het beoogde resultaat er is) zijn.

Conclusies

Omzetten van beleidsdoelen in subsidieafspraken

- Er is een relatie tussen de bijdrage aan subsidiedoelen en subsidiëring, omdat organisaties die subsidie aanvragen in hun aanvraag moeten aangeven aan welke gemeentelijke doelen hun activiteiten bijdragen.
- Subsidieontvangers vinden het aanvragen van een subsidie eenvoudig.

Conclusies

Informeren, evalueren en bijsturen

- Vrijwilligersorganisaties rapporteren achteraf in de vorm van het aanleveren van het eigen jaarverslag van de subsidieontvanger.
- Er vindt geen of nauwelijks evaluatie en bijsturing plaats bij kleinere subsidiebedragen (veelal vrijwilligersorganisaties).
- Professionele organisaties hebben reguliere ambtelijke en bestuurlijke overleggen, waar eventuele bijsturing plaatsvindt.

Politiek verantwoord en controle

- Zowel uit de gesprekken als uit de dossierstudie blijkt dat de gemeente Laarbeek geen separate rapportages aan de raad opstelt over de effecten van het subsidiebeleid. De raad heeft dus geen zicht op de effectiviteit van het subsidiebeleid (de mate waarin de doelen zijn bereikt).
- Het totaal van de subsidies wordt jaarlijks middels de Programmabegroting voorgelegd aan de raad.

Voortbouwen op huidige werkwijze met samenwerkingsarrangementen en evalueerbare doelen

Zie de
handreiking

Toelichting
op eerste
aanbeveling

Kern nieuwe werkwijze subsidieverlening:

Subsidieverlening in het teken van het realiseren van gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven

Focus op het realiseren van maatschappelijke doelen

*Sturing en prioriteitsstelling
vinden plaats op basis van een helder beeld
van de beoogde maatschappelijke effecten.
Dit geldt ook voor verantwoording en
controleren.*

Cocreatie

*Gemeente en organisaties
werken samen aan het realiseren van
gemeenschappelijke opgaven.*

Realiseren gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven

*Zoeken naar middelen en activiteiten
die in een klap bijdragen
aan het realiseren van
meerdere maatschappelijke doelen.*

*De beoogde meerwaarde van
subsidie is helder.
Afweging vindt plaats op basis van de
bijdrage aan het realiseren van
maatschappelijke effecten. Helder is wie welk
aandeel neemt in het realiseren van een
gemeenschappelijke opgave.*

Slimme inzet van middelen

Transparant proces

Zet in op duidelijk samenspel tussen de gemeente en gesubsidieerde samenwerkingspartners.

Toelichting op aanbeveling 2 en 3

Maak onderscheid tussen:

- Dragende samenwerkingsspelers om maatschappelijke opgaven te realiseren
- Uitwisselbare aanbieders of leveranciers die een prestatiecontract realiseren

Zie de handreiking

Handreiking		Dragende samenwerkingsspelers of uitwisselbare leveranciers?	
		Onderscheidende kenmerken	
		Dragende samenwerkingsspeler	Uitwisselbare aanbieder of leverancier
Soort organisatie		Publiek-private organisatie, deels marktpeler en deels publieke organisatie (hybride organisatie).	Een privaat bedrijf, son is marktpeler.
Externe prikkel om goed te functioneren		• Marktwerking: klanten en concurrenten. • Gerichte sturing en controle + kritisch klantbeleid.	Marktwerking: klanten en concurrenten.
Gezamenlijke inzet		• Realiseren van kwalitatief goed aanbod passend bij de vraag en tegen een voor beide partners aanvaardbare prijs. • Continuïteit in dienstverlening met voldoende innovatie. • Duurzame samenwerking. • Duurzame gezonde exploitatie.	Totstandkoming van een transactie: leveren van een passend aanbod om de vraag te bedienen tegen een voor beide partners aanvaardbare prijs.
Benodigde afspraken		• Afspraken over de gezamenlijke inzet: wie draagt wat watneem bij? • Gezamenlijk beeld over de verhouding tussen het rendabele en het sociaalbedoelde deel uitmondend in een naam of streefwaarde.	De transactie-overeenkomst – product, prijs, service en termijnen.
Wat moet je als aanbieder doen?		• Goed zicht op eigen mogelijkheden en grenzen (beperkingen) en alleen uitvoerbare opdrachten aanvaarden. • Transparante bedrijfsvoering en publieke verantwoording. • Goede samenwerkingsspelers. • Sturen op basis van heldere en evalueerbare gemeentelijke doelen en dit verankeren in de subsidiebeschikking.	• Creatieve en inhoudelijk goede aanbestedingen. • Innovatief en initiatiefrijke. • Goed ondernemerschap en goede en efficiënte bedrijfsvoering.
Wat moet je als gemeente wel doen?		• Adequate controle en bijsturing aan de hand van eigen toetsingskader die is opgenomen in de subsidiebeschikking. • Waar nodig: meerjarige afspraken maken/ subsidie verstrekken. • Administratieve lasten beperken: digitaal mogelijk verlagen om dienstverlening af te nemen.	• Mededragingsfaciliteiten mogelijk maken. • ruimte creëren voor nieuwe toetreders. • gelijk speelveld met faire en scherpe onderhandeling over condities. • Helder gemeentelijke doelen: formuleren als uitgangspunt voor dienstverlening.
Wat moet je als gemeente niet doen?		• "Stopende competitie tussen aanbieders aanvaarden". • Samenwerkingspartners beoordelen/ wettelijk.	• Staatsteun. • Concurrentievervalsing.